

Wstęp

Fakt podjęcia w Polsce publicznej debaty na temat zdrowia i choroby psychicznej, czego przejawem są między innymi starania, aby wprowadzić w życie zapisy Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego, nie świadczy o dokonującej się powszechnie przemianie poglądów dotyczących zaburzeń psychicznych. Trudno również wnioskować o pozytywnej modyfikacji naszego stosunku emocjonalnego do osób, które ich doświadczyły. Pragniemy podkreślić, że fundamentalne znaczenie dla pracy nad postawami społecznymi, ale również nad zwiększaniem skuteczności kampanii i polityki społecznej, ma możliwość bezpośredniego kontaktu z człowiekiem, który pokonał głęboki kryzys psychiczny. Jednakże takie korektywne spotkania należą do rzadkości, bowiem nadal obawiamy się dyskutować o zagadnieniach zdrowia psychicznego i ujawniać własne problemy tej natury. Nasze postawy wobec osób chorujących psychicznie – stereotypowe i nieprawdziwe wyobrażenia, lęk oraz stała gotowość do unikania jakiegokolwiek wspólnego działania – są kluczową barierą, która utrudnia partycypację w życiu społecznym, w tym w świecie pracy.

Przygotowana publikacja przyczynia się do tego, aby spotkanie osób zdrowych i tych, którzy zdrowie psychiczne odzyskują, bądź odzyskali stało się możliwe. Prace autorów zasługują na uznanie, bowiem są one świadectwem szczególnej formy znoszenia społecznego piętna, które towarzyszy osobom podatnym na zranienie. Chodzi tutaj o uznanie i szacunek dla wiedzy i rozumienia, które pochodzą z osobistego doświadczenia, co umożliwia postrzeganie ludzi jako posiadających własne poglądy i własny głos, a nie jako przedmiot wiedzy innych.

Spośród 1,5 miliona osób z doświadczeniem choroby psychicznej w Polsce tylko jednostki decydują się na to, aby dać świadectwo swojego zdrowienia. Robiąc to, wiele ryzykują. Na jednej szali stawiają własne poczucie bezpieczeństwa „dzisiaj”, na drugiej poczucie bezpieczeństwa wszystkich osób po kryzysach psychicznych „jutro”.

Dzisiaj bezpieczniej jest pozostać w ukryciu, jednakże takie „bezpieczniej” niczego nie zmieni – nie zmieni lęków, stereotypów i uprzedzeń. Ta książka jest nie tylko świadectwem zdrowienia i umacniania, jest także świadectwem odwagi i wiary w możliwość kształtowania przyszłości. Doceńmy to.

Hubert Kaszyński, Anna Liberadzka